

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0145/2013

26.4.2013

RAPORT

Euroopa Liidu tööstuspiirkondade piirkondlikud strateegiad
(2012/2100(INI))

Regionaalarengukomisjon

Raportöör: Jens Geier

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	11
KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS.....	13
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	17

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Euroopa Liidu tööstuspiirkondade piirkondlike strateegiate kohta (2012/2100(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 162, mis hõlmab Euroopa Sotsiaalfondi eesmärke ja milles osutatakse muu hulgas eesmärgile soodustada kohanemist tööstuse muudatuste ja tootmissüsteemide muutumisega,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 174 ja järgmisi artikleid, milles sätestatakse majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärk ja määratletakse struktuurilised rahastamisvahendid selle saavutamiseks,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 176, mis hõlmab Euroopa Regionaalarengu Fondi ja milles osutatakse muu hulgas arengus mahajäävate piirkondade arengulisele ja struktuurilisele kohandamisele ning taandarenguga tööstuspiirkondade ümberkorraldamisele,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 173 (XVII jaotis), mis hõlmab ELi tööstuspoliitikat ja mille osutatakse muu hulgas liidu tööstuse konkurentsivõimelisusele,
- võttes arvesse komisjoni 9. septembri 2011. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühissätted ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide – Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi – kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (COM(2012)0496),
- võttes arvesse oma 20. mai 2010. aasta resolutsiooni määrusega (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi) teadus- ja uuendustegevuseks ning teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi raames teadusuuringuteks ja uuendustegevuseks eraldatud vahendite koostoime rakendamise kohta linnades ja piirkondades, samuti liikmesriikides ja liidus¹,
- võttes arvesse oma 20. mai 2010. aasta resolutsiooni ühtekuuluvuspoliitika panuse kohta Lissaboni strateegia ja ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisse²,
- võttes arvesse oma 15. juuni 2010. aasta resolutsiooni ühenduse innovatsioonipoliitika läbivaatamise kohta muutuva maailma taustal³,

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0189.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0191.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0209.

- võttes arvesse oma 16. juuni 2010. aasta resolutsiooni ELi 2020. aasta strateegia kohta¹,
- võttes arvesse oma 7. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni ELi ühtekuuluvus- ja regionaalpoliitika kohta pärast 2013. aastat²,
- võttes arvesse oma 9. märtsi 2011. aasta resolutsiooni üleilmastumise ajastu uue tööstuspoliitika kohta³,
- võttes arvesse 10. detsembril 2010 Brüsselis toimunud nõukogu (nõukogu (konkurentsivõime (siseturg, tööstus, teadusuuringud ja kosmos)) 3057. istung) istungi teemal „Üleilmastumise ajastu uus tööstuspoliitika” järeldusi,
- võttes arvesse komisjoni 25. juuni 2009. aasta majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust käsitlevat kuuendat eduaruannet „Loovad ja innovatiivsed piirkonnad” (COM(2009)0295),
- võttes arvesse komisjoni talituste 30. juuli 2009. aasta töödokumenti teemal „Euroopa tööstus muutub maailmas – 2009. aasta uuendatud sektori ülevaade” (SEC(2009)1111),
- võttes arvesse komisjoni 23. septembri 2009. aasta teatist „Valmistumine tulevikuks: võtmetehnoloogiate ühise strateegia väljatöötamine ELis” (COM(2009)0512),
- võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatist pealkirjaga „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse komisjoni 6. oktoobri 2010. aasta teatist „Euroopa 2020 – strateegiline juhtalgatus. Innovaatiline liit” (COM(2010)0546),
- võttes arvesse komisjoni 28. oktoobri 2010. aasta teatist „Üleilmastumise ajastu terviklik tööstuspoliitika. Jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime kesksele kohale” (COM(2010)0614),
- võttes arvesse komisjoni 9. novembri 2010. aasta teatist „Majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust käsitleva viienda aruande järeldused: ühtekuuluvuspoliitika tulevik” (COM(2010)0642),
- võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2011. aasta teatist „Tööstuspoliitika: suurendades konkurentsivõimet – liikmesriikide konkurentsivõime ja poliitika 2011” (COM(2011)0642),
- võttes arvesse komisjoni talituste 14. märtsi 2012. aasta töödokumenti „Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi ühise strateegilise raamistiku 2014–2020 elemendid” (SWD(2012)0061),
- võttes arvesse komisjoni talituste 24. aprilli 2012. aasta töödokumenti

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0053.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0356.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0093.

„Partnerluspõhimõtte ühise strateegilise raamistiku fondide rakendamisel ja partnerlust käsitleva Euroopa tegevusjuhendi elemendid” (SWD(2012)0106),

- võttes arvesse komisjoni 10. oktoobri 2012. aasta teatist „Tugevam Euroopa tööstus majanduse kasvuks ja taastumiseks. Tööstuspoliitika ajakohastatud teatis” (COM(2012)0582),
 - võttes arvesse komisjoni talituste 10. oktoobri 2012. aasta töödokumenti Euroopa konkurentsivõime aruande kohta (SWD(2012)0299),
 - võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Tööstuse edukuse tulemustabel ning liikmesriikide konkurentsivõimelisus ja poliitika” (SWD(2012)0298),
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) 26. mai 2010. aasta arvamust teemal „Vajadus rakendada terviklikku lähenemisviisi linnade taaselustamisel”¹,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust komisjoni teatise „Üleilmastumise ajastu terviklik tööstuspoliitika. Jätkusuutlikkus ja konkurentsivõime keskele kohale” (CCMI/083 - CESE 808/2011) kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A7-0145/2013),
- A. arvestades, et mõiste „tööstus” ei ole selgelt määratletud ning see võib hõlmata mitmeid erinevaid sektoreid;
- B. arvestades, et tööstus on kahtlemata üks meie peamisi eeliseid rahvusvahelises konkurentsivõimes, sest ilma tööstuseta ei oleks Euroopa Liidul nii tähtsat osa maailma majandusjõudude tasakaalus;
- C. arvestades, et tööstussektoril võiks olla ELi majanduses juhtiv roll, arvestades, et komisjoni hinnangul luuakse iga 100 tööstuses loodud töökoha kohta 60–200 uut töökohta kogu ülejäänud majanduses; arvestades siiski, et tööstuslik tootmine ajavahemikul 2008–2011 langes 20% tasemelt 16%ni ELi SKPst ning et töökohtade arv selles sektoris on vähenenud 11%;
- D. arvestades, et komisjon püüab ELi tööstuse langust tagasi pöörata ja tõsta see praeguselt tasemelt 16% SKPst 2020. aastaks 20%ni SKPst; arvestades, et tööstus on peamine teadus-, arendus- ja innovatsioonialaste era- ja avalike investeeringute sihtkoht;
- E. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika võib aidata lahendada struktuurilisi probleeme, millega tuleb ELi tööstussektoris toime tulla, aidates samal ajal kaasa strateegia „Euroopa 2020” ambitsioonikate eesmärkide, näiteks jätkusuutliku, vähese CO₂-heitega, energiatõhusa ja kaasava majanduse saavutamisele, mis soodustab tööhõivet ja teadmisi;
- F. arvestades, et paljud vanad tööstuspiirkonnad Euroopas puutuvad kokku sarnaste

¹ ELT C 21, 21.1.2011, lk 1.

probleemidega – pikkadele kasvuperioodidele minevikus on järgnenud tõsine majanduslangus viimastel aastatel;

- G. arvestades, et piiriülestes piirkondades esineb nende ühiste piirkondlike omaduste ja majandusliku üksteisest sõltuvuse tõttu sageli samalaadseid tööstusega seotud probleeme, näiteks kaevandus-, metallurgia- või tekstiilitööstuspiirkondades;
 - H. arvestades, et tööstuspoliitika keskendub pigem tööstuse igapäevastele probleemidele ning seetõttu jääb selle tugev mõju piirkondadele sageli märkamata;
 - I. arvestades, et teadusuuringud on näidanud, et vanade tööstuspiirkondade restruktureerimine nõuab laiapõhjalist lähenemisviisi ning et haldustakistused võivad selle saavutamist takistada;
 - J. arvestades, et ELi liikmesriigid, piirkonnad ja linnad seisavad silmitsi rahaliste piirangutega; arvestades, et eelkõige vana tööstusalusega piirkonnad ei asu sageli soodsas asukohas, et ligi meelitada muutumiseks piisavalt rahalisi vahendeid; arvestades, et ELi rahastamine ümberkorraldamise ja restruktureerimise püüdluste abistamiseks on regionaalpoliitika ja piiriüleste lähenemisviiside toetamiseks hädavajalik;
 - K. arvestades, et linnad on innovatsiooni ja jätkusuutliku majanduskasvu edasiviiv jõud ning neil on tähtis ülesanne probleemide lahendamisel vanades tööstuspiirkondades;
 - L. arvestades, et uusi ja innovatiivseid lähenemisviise, mida soodustavad ka asjaomased õiguslikud poliitikaraamistikud ja arukad spetsialiseerumisstrateegiad, vajatakse selleks, et aidata piirkondadel ja linnadel rakendada oma innovatsioonipotentsiaali ning suunata oma tööstusvarad tekkivatele tööstusharudele ja teenustele ning globaliseeruvatele turgudele;
 - M. arvestades, et kultuuritööstuse ja loomemajanduse potentsiaali ei ole erinevates reindustrialiseerimismeetmetes piisavalt arvesse võetud, kuigi need kätkevad endas olulist kasvu-, innovatsiooni- ja tööhõivepotentsiaali ning on sotsiaalse ühtekuuluvuse tegur ja tõhus vahend, millega võidelda praeguse majanduslanguse vastu;
1. juhib tähelepanu ühtekuuluvuspoliitika ja struktuurifondide raames kättesaadavaks tehtud olemasolevatele vahenditele, mis kasutavad Euroopa Investeeringuspanga finantskorralduse skeeme ning riiklikku, piirkondlikku ja kohalikku majandusarengu poliitikat, et toetada vanade tööstuspiirkondade ümberkorraldamist ning kriisist mõjutatud tööstuspiirkondade taasindustrialiseerimist, eesmärgiga saavutada ajakohane ja jätkusuutlik taasindustrialiseerimine; avaldab siiski kahetsust, et need võimalused ei käsitle mitte alati tegelikke piirkondlikke probleeme ning et liikmesriigid ja piirkonnad alakasutavad struktuuri- ja investeerimisfondide vahendeid ajal, mil tööstussektor ägab kriisi täie raskuse all;
 2. juhib tähelepanu sellele, et vanade tööstuspiirkondade, eriti ühe tööstusharuga piirkondade abistamiseks tuleb kasutusele võtta täiendavad abimeetmed, et võimaldada neil edukalt leida uusi arenguteid, keskendudes kultuuri- ja loomemajandusele, ning aidata edendada mahajäetud alade kasutamist, millel võib olla tähtis roll varasema tööstustegevuse käigus saastatud maade taasarendamises;

3. nõuab integreeritud ja süsteemseid lähenemisviise tööstusliku uuenemise ja regionaalarengu suhtes ning suuremat sidusust eri poliitikavaldkondade vahel ELi, riigi, piirkondlikul, piirkondadevahelisel ja piiriülel tasandil, et tagada Euroopa tööstussektori suure potentsiaali kasutamine; rõhutab vajadust luua avaliku ja erasektori partnerlusel põhinevad piirkondliku tähtsusega majanduspiirkonnad ja kõrgtehnoloogiapargid ning aidata uusima tehnoloogia kasutamise abil kaasa kohalike ja piirkondlike inim- ja majandusressursside kasutamise parandamisele;
4. rõhutab, et sellise tööstusliku uuenemise edukus koos piirkondliku arenguga sõltub tõhusast poliitikast sellistes valdkondades nagu ühtekuuluvuspoliitika, majanduse juhtimine, konkurentsivõime, teadusuuringud ja innovatsioon, energeetika, digitaalarengu tegevuskava, säästev areng, kultuurisektor ja loomemajandus, uued oskused ja töökohad jne;
5. usub, et vanade tööstuspiirkondade peamised probleemid on järgmised:
 - maa taastamine;
 - eluasemete ja sotsiaalse taristu uuendamine;
 - uute tööstusvaldkondade vajadustele suunatud taristu uuendamine;
 - lairibataristu arendamine piirkonna atraktiivsust suurendava tegurina;
 - vajadus töö kaotanud töötajate kutsealase ümberkvalifitseerimise ja elukestva õppe alaste jõupingutuste järgi, et luua töökohti, keskendudes seejuures töötajatele, eelkõige noortele kvaliteetse tehnoloogiaalase hariduse andmisele;
 - piiriülese tööhõive, innovatsiooni, koolituse, keskkonna taastamise ja piirkondade atraktiivsemaks muutmise strateegiad;
 - vajadus edendada ettevõtlust sihipäraste Euroopa Liidu tööhõivestrateegiatega abil ning kohandada sotsiaalseid oskusi, kvalifikatsiooni ja ettevõtlust uute nõuetega, mis on esile kerkinud majanduslike, tehnoloogiliste, erialaste ja keskkonnaalaste väljakutsete tulemusena;
 - asjaomaste piirkondade jätkusuutlik rehabiliteerimine, tagades samas alati võimaluse korral nendesse haljasaalade rajamise;
 - majandusliku aluse ja investeerimistingimuste taasloomine;
 - ökoloogiliste probleemidega tegelemine;
 - rahalised takistused ja otseste rahastamisvõimaluste puudumine;
 - arukate spetsialiseerumislahenduste ülesehitamine tööstuse uuendamiseks ja majanduse mitmekesistamiseks;
6. rõhutab, et tööstuspiirkondade piirkondlikud strateegiad peaksid ühe keskse teemana

sisaldama meetmeid pinnase, vee ja õhu kvaliteedi kaitsmiseks, samuti piirkondliku ja kohaliku bioloogilise mitmekesisuse ja loodusvarade kaitsmiseks ning pinnase ja vee puhastamiseks, et keskkonnale kahjulikud ained ei lekiks enam looduskeskkonda;

7. peab oluliseks, et tööstuspiirkondade strateegiates pöörataks tähelepanu võimalikele säästva transpordi ühendustele nende piirkondadega, samuti tooraine, kaupade ja personali vedudele ja vajalikele infrastruktuuridele, kas olemasolevatele või kavandatavatele, ning on seisukohal, et sellise tähelepanuga saab vähendada tööstus- ja linnapiirkondade ökoloogilist jalajälge, samuti tagada kogukonna vajaduste täitmine, kaitstes samal ajal loodusvarasid ja kapitali ning mõjutades positiivselt inimeste tervist;
8. on seisukohal, et ELi laienemisprotsessi tulemusel on piirkondlikud erinevused suurenenud ning seega on tähelepanu ja üldsuse teadlikkus eemaldunud vanadelt tööstuspiirkondadelt, millel puuduvad piisavad investeerimisvõimalused konkreetsete piirkondlike arengustrateegiate jaoks;
9. kutsub komisjoni üles hindama praegust olukorda vanades tööstuspiirkondades, tuvastama nende peamised probleemid ning pakkuma teavet ja suuniseid nende piirkondade jaoks, et arendada demokraatlikult laiaulatusliku partnerluse põhjal piirkondlikke strateegiaid, mis võivad aidata parandada nende piirkondade säästva arengu väljavaateid lähtuvalt nende sisemisest potentsiaalst;
10. rõhutab, et majanduse tööstusliku aluse tugevdamine on vajalik majanduskasvu ja töökohtade loomise edendamiseks ja ka strateegias „Euroopa 2020” seatud eesmärkide ja sihtide saavutamise kiirendamiseks ning et vanade tööstuspiirkondade kultuuriline, ajalooline ja arhitektuuriline tööstuspärand ja asjatundlikkus võivad osutada selle asendamatuks aluseks ning neid tuleks säilitada ja kohandada uutele vajadustele;
11. märgib, et paljudel endistel tööstuspiirkondadel on suur potentsiaal energiatõhususe suurendamisel, kui kasutada tänapäevast tehnoloogiat ja ehitusnorme, mis tuleks kasuks nii asjaomase piirkonna majandusele kui ka keskkonnale;
12. kordab, et nendest vanadest tööstuspiirkondadest, kus on üritatud uurida uusi võimalusi piirkondlikuks arenguks, on kõige edukamad olnud need, kus on strateegiate aluseks võetud nende varasemad omadused, territoriaalsed võimalused, tööstuspärand ning nende kogemused ja võimekus;
13. juhib tähelepanu sellele, et linnapiirkonnad täidavad olulist rolli innovatsioonis ja jätkusuutlikus majanduskasvus ning et nende ümberkujundamise püüdlused ei õnnestu ilma piisavate investeeringuteta sellesse valdkonda, sest kui ei tegeleta hoonete ja linnatranspordiga, ei saavutata ELi eesmärke;
14. on seisukohal, et vanade tööstuspiirkondade majanduslangus on osaliselt tingitud monostruktuuridele toetumisest; usub, et üksnes monostruktuuridel põhinev majandus on edasiliikumist takistav ning et mitmekesine majandus on säästvaks arenguks ja töökohtade loomiseks äärmiselt oluline alus;
15. kutsub komisjoni üles välja töötama poliitilisi kontseptsioone ja vahendeid, mis ühendavad ühtekuuluvus- ja struktuurifonde tööstuspoliitika lähenemisviisidega, et

toetada vanade tööstuspiirkondade struktuurilist üleminekut nüüdisaegseteks tööstuspiirkondadeks;

16. usub, et piirkondlikud tööstusstrateegiad peavad põhinema ühtsel lähenemisviisil, mis hõlmab tööhõive-, koolitus- ja haridusvaldkonda, et edendada kasvusektoreid, mis suudavad luua ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmi (COSME) raames jätkusuutlikke kohalikke ja piirkondlikke töökohti, eriti noorte jaoks, näiteks innovatiivsetes VKEdes; rõhutab linnade erilist rolli tööstuspiirkondade jaoks piirkondlike strateegiade väljatöötamises; usub, et linnad on aruka majanduskasvu saavutamiseks keskse tähtsusega; rõhutab seepärast asjaolu, et eelkõige on vana tööstusbaasiga linnadel tohutu potentsiaal, mida EL peaks igakülgset uurima; kutsub komisjoni üles pidama tihedamat dialoogi asjaomaste linnadega, et anda linnadele suurem tähtsus ELi otseste partneritena;
17. toonitab, et eelkõige hoonete energiatõhusa renoveerimise toetus aitab piirkondadel vähendada CO₂-heidet, luua kohalikke töökohti ning säästa tarbijatel küttearvetele kuluvat raha;
18. kutsub komisjoni üles kasutama ühtekuuluvus- ja tööstuspoliitika vahelist koostoimet, et toetada konkurentsivõimet ja majanduskasvu ning aidata liikmesriike, piirkondi ja linnu piirkondlikult juhitud tööstusliku arengustrateegia jaoks aluse leidmisel;
19. usub, et ELis tervikuna ei ole tööstuspiirkondade piirkondlike strateegiade jaoks konkreetset kava ning et kohalik ja piirkondlik lähenemisviis on piirkondlike strateegiade arendamiseks kõige sobivam; kutsub komisjoni üles toetama piirkondlikke majandusalaseid teadusuuringuid algatuse Horisont 2020 raames, mis võimaldab piirkondadele kohandatud strateegiade arendamist täiendavate vanade tööstuspiirkondade jaoks;
20. rõhutab asjaolu, et piirkondlike arengustrateegiade kavandamisel tuleb arvesse võtta piirkondade omadusi; rõhutab sellega seoses, et ergutada tuleb alt üles suunatud kohaliku arengu algatusi linnapiirkondades, pidades silmas alt üles suunatud maaelu arengustrateegia (LEADER) mudelit maapiirkondade jaoks;
21. kutsub komisjoni üles kasutama ELi teiste piirkondade jaoks tulevaste strateegiade väljatöötamiseks selliste linnapiirkondade varasemaid kogemusi nagu Manchester Ühendkuningriigis, Lille Prantsusmaal, Essen ja Ruhri piirkond Saksamaal ning Bilbao Hispaanias, kus ELi rahastamine on aidanud kaasa vanade tööstuspiirkondade ümberkorraldamisele ja restruktureerimisele;
22. väljendab heameelt endistele vähenenud tööstusega tööstuslinnadele ja -linnastutele, nagu Glasgow või Lille, Euroopa kultuuripealinna tiitli andmise positiivse mõju üle ja rõhutab kultuurisektori ja loomemajanduse tähtsust linnade ja piirkondliku atraktiivsuse taasloomise soodustajatena;
23. rõhutab, et vanade tööstuspiirkondade jätkusuutlikuks taastamiseks kulub aastakümneid ja see on väga kulukas, ületades sageli kohapealsete avalik-õiguslike asutuste haldus- ja finantssuutlikkuse; rõhutab sellega seoses vajadust suurendada tehnilist abi piirkondlikes ja kohalikes asutustes ning ametiasutustes;

24. rõhutab, et ühissätete määruse eelnõu artiklis 99 kavandatud uus „integreeritud territoriaalsete investeeringute” vahend rahastamisperioodiks 2014–2020 võib pakkuda võimalust piirkondlike strateegiade arendamiseks väljaspool halduspiire;
25. kutsub liikmesriike üles vältima toetusesaajate jaoks liiga keeruliste eeskirjade kehtestamist; kordab, et valdkondades, kus on kehtestatud ELi eeskirjad, võib siseriiklikud eeskirjad kõrvaldada, et vältida dubleerimist või eeskirjade vastuollu minekut;
26. kutsub komisjoni üles koostama andmebaasi teabega olemasolevate piirkondlike tööstusparkide ja tegevuspiirkondade kohta, et teha kindlaks parimad näited, mida saab rakendada ka teistes piirkondades, ning ühendada need kohalike ja piirkondlike arengustrateegiatega pikaajaliselt, ja andma suuniseid, kuidas kasutada rahalisi vahendeid ümberkorraldamisprotsessile kaasa aitamiseks;
27. on seisukohal, et rohkem tuleks toetada ettevõtlusvalmiduse suurendamist noorte hulgas, pakkudes toetust Euroopa Liidu fondidest ja ettevõtete nõustamist;
28. kutsub liikmesriike üles tagama, et vanad tööstuspiirkonnad saavad täielikult kasu riiklikest ja Euroopa rahalistest vahenditest, nii et EL saaks käivitada „uue tööstusrevolutsiooni”;
29. rõhutab vajadust suunata ühtekuuluvuspoliitika toetus täiendavalt tööstuse ümberkorraldamisele piirkondades alljärgnevates valdkondades: ettevõtluse innovatsioon ja investeeringud, sotsiaalne kaasamine, integreeritud lähenemisviisid linnapiirkondade arengule ning linnapiirkondade uuendamine;
30. kutsub liikmesriike üles toetama oma piirkondade osalemist „aruka spetsialiseerumise” lähenemisviisis; kordab, et piirkonnad vajavad edukuse tagamiseks kohandatud jätkusuutlikke arengustrateegiaid; märgib, et paljudel juhtudel ei ole kohalikud avalik-õiguslikud asutused ilma komisjoni ja liikmesriikide toetuseta suutelised omandama vajalikke teadmisi ja asjatundlikkust;
31. on seisukohal, et on vaja luua tööstuspiirkondi, mis aitavad välja arendada linnasid; on seisukohal, et rohkem tähelepanu tuleb pöörata teadusuuringutele, innovatsioonile ja õppimisele; tuletab meelde ülikoolide tähtsa rolli selles valdkonnas; pooldab piirkondlike innovatsiooni-, konkurentsivõime- ja ettevõtlusvõrgustike loomist piirkondlikul tasandil, et ergutada tihedamate sidemete loomist ettevõtete, ülikoolide ja teabekeskuste vahel, seeläbi edendades uusi tööstusharusid, et ergutada valdkondlike spetsialiseerumisstrateegiade väljatöötamist ja edendada tööstusklastrite rajamist; kutsub komisjoni, liikmesriike ja vastutavaid ametiasutusi üles nõudma rohkem läbipaistvust toetuste eraldamisel ettevõtetele, eelkõige klastrite raames;
32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikidele.

SELETUSKIRI

• Sissejuhatus ja üldine taust

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 173 sätestatakse: „Liit ja liikmesriigid tagavad liidu tööstuse konkurentsivõimelisuseks vajalikud tingimused”. Euroopa Liidu tööstussektor on kõigis Euroopa Liidu piirkondades alati olnud töökohtade ja majanduskasvu loomise ning innovatsiooni edendamise liikumapanevaks jõuks. Kuna Euroopa Liit sai alguse Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse (ESTÜ) loomisega 1952. aastal, on sellest alates Euroopa Liitu kujundanud ELi liikmesriikide vaheline pikaajaline tihe koostöö tööstusinnovatsiooni toetamisel.

Kuigi ELi tööstussektor on viimase 50 aastaga taandarenenud, moodustab Euroopa tööstus siiski ligikaudu 16% ELi SKPst. Ometi seisab paljude selliste traditsiooniliste tööstusharude, näiteks söe-, terase-, tekstiili- või masinatööstuse taandarengu tõttu, mis tõid mitu aastakümnet paljudesse piirkondadesse jõukust, hulk Euroopa Liidu piirkondi praegu silmitsi sarnaste probleemidega. Seetõttu sõltuvad paljud Euroopa Liidu piirkonnad Euroopa rahalistest vahenditest, et toetada nende vanade tööstuspiirkondade ümberkorraldamist ja restruktureerimist.

Selles kontekstis on ilmne, et finants- ja majanduskriisi ajal ei suuda sektoripõhised poliitikavaldkonnad ELi tööstuspoliitika ja strateegia „Euroopa 2020” suuri ambitsioone üksi saavutada – toetus ühtekuuluvuspoliitika meetmetest on muutunud üha olulisemaks.

ELi ühtekuuluvuspoliitika rahalised vahendid sekkuvad siis, kui erainvestorid seda ei tee, ning üritavad mõjutada tööstuspoliitikat ning majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset arengut, parandades eelkõige asukohaga seotud tegureid ja investeerimist. See toetab ka tööstusstruktuuride uuendamist tehnosiirde kaudu ja uute tööstusvaldkondade arendamist tulevikuks.

Seetõttu keskendub raporttöö struktuuriliste üleminekuprotsesside peamistele probleemidele Euroopa Liidu vanades tööstuspiirkondades ja rollile, mida ELi ühtekuuluvuspoliitika võib selles kontekstis täita. Seda tehes määratletakse käesolevas raportis kolm peamist eesmärki:

- millistes vanades tööstuspiirkondades vajatakse piirkondlikku rahastamist kõige enam;
- millised on olemasolevad edukad piirkondlikud strateegiad struktuurilise muutuse läbiviimiseks;
- kuidas saab ühtekuuluvuspoliitika rahalisi vahendeid tööstuse taastamise toetamiseks veel kasutada.

• Tööstussektori olulisus majanduskasvu ja arengu jaoks

Raporttöö keskendub vanadele tööstuspiirkondadele, mida on eriti rängalt mõjutanud traditsiooniliste tööstusharude radikaalne allakäik viimastel aastakümnetel ning mis seega vajavad erilist toetust. Lisaks rõhutab raporttöö, et ühissätete määruse eelnõus kavandatud uued vahendid uueks rahastamisperioodiks 2014–2020 võivad pakkuda võimalust ületada

halduspiire ja aidata ümberkorraldamise protsessile kaasa. Lisaks rõhutab raportöör mitmeid uuringuid, milles tuuakse esile ühtekuuluvuspoliitika sekkumiste heade tavade näited tööstuse restruktureerimise ja ümberkorraldamise korral.

- **Piirkondlike strateegiate väljatöötamine vanade tööstuspiirkondade jaoks**

Raportöör rõhutab vajadust abi järele piirkondlike strateegiate väljatöötamisel vanade tööstuspiirkondade jaoks. Esimese sammuna peaks komisjon hindama praegust olukorda vanades tööstuspiirkondades ning analüüsima nende majanduslikke, sotsiaalseid ja ökoloogilisi probleeme. See lähenemisviis võimaldab raportööril esitada ideid selle kohta, kuidas neid probleeme ja takistusi saab ületada hästi struktureeritud piirkondlike strateegiate kaudu. Hoolimata asjaolust, et kahtlemata on igal piirkonnal oma eripärad ja ühtset kava tööstuspiirkondade piirkondlikuks strateegiaks ei ole, on algatusraporti eesmärk tuua välja kõikide vanade tööstuspiirkondade ühised omadused ja tuvastada lahendusvõimalused.

Lisaks uurib raportöör erinevaid poliitikavahendeid, mida ühtekuuluvuspoliitika pakub vanade tööstuspiirkondade probleemidega võitlemiseks. Algatusraportis rõhutatakse, et vanade tööstuspiirkondade jätkusuutlik ümberkorraldamine on väga kulukas ning seetõttu peavad Euroopa avaliku sektori rahalised vahendid täitma olulist rolli võimalikes tulevastes püüdlustes korraldada vanad tööstuspiirkonnad ümber.

Lõpetuseks rõhutab raportöör selle näitena selliste vana tööstuspärandiga linnade arengustrateegiate edukust nagu Manchester, Essen, Lille ja Bilbao. Raportöör rõhutab, et ELi laienemisprotsessi tõttu on piirkondlikud erinevused suurenenud ning seega on üldsuse teadlikkus vanadelt tööstuspiirkondadelt eemale nihkunud.

Ühelt poolt vanade tööstuspiirkondade probleemidele tähelepanu koondamine ja teiselt poolt edukate ümberkorraldusstrateegiate näidete rõhutamine aitab kaasa raportööri projektile ja peamisele kavatsusele käesoleva raporti koostamisel, nimelt panustada otsustusprotsessi ja kujundada seda tulevaste integreeritud territoriaalsete investeeringute ja poliitikaeesmärkide saavutamise toetamisel ajavahemikuks 2014–2020.

20.3.2013

KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS

regionaalarengukomisjonile

Euroopa Liidu tööstuspiirkondade piirkondlike strateegiate kohta
(2012/2100(INI))

Arvamuse koostaja: Anna Rosbach

ETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval regionaalarengukomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde, et Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF), Ühtekuuluvusfondi ja struktuurifondide üheks ülesandeks on aidata (koos riikliku rahastamisega) kaasa nende ELi õigusaktide kiiremale rakendamisele, mis käsitlevad taastuvaid energiaallikaid ja energiatõhusust; toetab seetõttu kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, kes edendavad energia- ja ressursitõhusust, pikaajalisi kulutõhusaid arengustrateegiaid ja keskkonnahoidlikku majandust, mis põhineb kestlikumal tootmis- ja tarbimismudelil;
2. toonitab, et eelkõige hoonete energiatõhusa renoveerimise toetus aitab piirkondadel vähendada CO₂-heidet, luua kohalikke töökohti ning säästa tarbijatel küttearvetele kuluvat raha;
3. märgib, et tööstuspiirkondades asuvad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid püüdma rakendada energia- ja taristuprojektidele suunatud riiklike ja ELi avaliku sektori rahastamisvahendite ja erainvesteeringute sünergiat, et toetada teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni; on arvamusel, et suuremad avaliku ja erasektori investeeringud nn rohelisse tegevuskavasse tööstuspiirkondades võivad luua töökohti ja soodustada majanduskasvu ökoinnovatsiooni, keskkonnatehnoloogia, taastuvenergeetika ning keskkonnatoodete ja -teenuste turu arengu kaudu; märgib, et EL peab kasutama tõhusalt kõiki Euroopa tasandil kättesaadavaid poliitikavaldkondi ja vahendeid, näiteks siseturu-, keskkonna- ja kliimapoliitikat, teadusuuringute ja innovatsiooni-, kaubandus- ja konkurentsipoliitikat ning VKEde arendamist, et soodustada väärtuslike töökohtade loomist tulevaste ühiskondlike probleemide lahendamiseks;
4. toonitab, et kuigi tööstuspiirkondade ümberkorraldamine võib olla kulukas, tuleks seda

teha võimalikult suures ulatuses viisil, mis ei mõjuta eelarvet, st keskendudes juba olemasolevatele vahenditele ja toetusmehhanismidele;

5. märgib, et paljudes tööstuspiirkondades on õnnestunud luua rohelisi töökohti, andes kestlike tööstussektorite suurtele äriühingutele rahalisi stiimuleid ümberasumiseks või paigale jäämiseks; nõuab tungivalt, et komisjon lubaks ka edaspidi kohalikel asutustel anda suurtele äriühingutele riigiabi, ja et komisjon ei kaotaks seda võimalust piirkondliku riigiabi suunistes 2014.–2020. aastaks;
6. rõhutab, et keskendumisega elanikkonna kõigi segmentide lisandväärtusele saab strateegiaid kohandada ja tõhustada, stimuleerida iga segmenti kui innovatsiooni ja kasvu allikat ning leida lahendusi ühiskondlikele probleemidele; on seisukohal, et kui tööstuspiirkondade piirkondlikes strateegiates ei võeta arvesse vanuselisi ja soolisi erinevusi, võidakse seetõttu ärivõimalustest ilma jääda;
7. rõhutab, et tööstuspiirkondade piirkondlikud strateegiad peaksid ühe keskse teemana sisaldama meetmeid pinnase, vee ja õhu kvaliteedi kaitsmiseks, samuti piirkondliku ja kohaliku bioloogilise mitmekesisuse ja loodusvarade kaitsmiseks ning pinnase ja vee puhastamiseks, et keskkonnale kahjulikud ained ei lekiks enam looduskeskkonda; toonitab, et piirkondlikes strateegiates tuleks seega kaaluda meetmete võtmist, mis toetavad jäätmete raamdirektiivis, vee raamdirektiivis ja õhukvaliteedi direktiivis kehtestatud eesmärkide ja sihtide saavutamist; on seisukohal, et nendes strateegiates tuleks lisaks püüda hoida ja kaitsta keskkonda ja füüsilist ruumi, tagades samaaegselt suure keskkonnatõhususe ja kestlikkuse;
8. peab oluliseks, et tööstuspiirkondade strateegiates pöörataks tähelepanu võimalikele säästva transpordi ühendustele nende piirkondadega, samuti tooraine, kaupade ja personali vedudele ja vajalikele infrastruktuuridele, kas olemasolevatele või kavandatavatele, ning on seisukohal, et sellise tähelepanuga saab vähendada tööstus- ja linnapiirkondade ökoloogilist jalajälge, samuti tagada kogukonna vajaduste rahuldamine, kaitstes samal ajal loodusvarasid ja kapitali ning mõjutades positiivselt inimeste tervist;
9. on arvamusel, et suurem keskendumine siseveeteid kasutava transpordi, mereveo, raudteekaubaveo ja nutikate jaotuskeskuste ja võrgustike parimatele tavadele ning nende edendamisele on piirkondlike tööstuspiirkondade keskkonna parandamiseks oluline;
10. rõhutab, et Seveso III direktiivi tõhus ülevõtmine liikmesriikide poolt on oluline, et minimeerida võimalikud ohud asjaomaste tööstuspiirkondade läheduses elavatele kodanikele, tagada kodanikele piisav teave mis tahes võimalike ohtude kohta ning kaasata nad paremini maakasutuse planeerimise otsuste vastuvõtmisse, et muuta need plaanimisotsused kestlikumaks ning vähendada võimalikke kompromisse sotsiaalsete, majanduslike ja keskkonnaalaste eesmärkide ja vajaduste vahel; nõuab, et vahetataks parimaid tavasid küsimuses, kuidas oleks sellega seoses kõige parem eraldada tööstus- ja elamupiirkondi; lõpetuseks soovib nõuda tungivalt, et piirkondlikud omavalitsused koostaksid ELi õigusakte järgides eelnimetatud strateegiad koostöös kodanikke esindavate rühmade ja ühendustega osana läbivast otsuste tegemisest, milles kodanikel on partneritena täieõiguslik roll kõikides reformi etappides, kus üldsus osaleb;
11. märgib, et paljudel endistel ja oma aja ära elanud tööstuspiirkondadel on suur potentsiaal

energiatõhususe suurendamisel, kui kasutada tänapäevast tehnoloogiat ja ehitusnorme, mis tuleks kasuks nii asjaomase piirkonna majandusele kui ka keskkonnale;

12. juhib tähelepanu asjaolule, et on võimalik omandada vahendeid roheliste investeeringute jaoks, müües endisi tööstusvaldusi atraktiivses asukohas, nt sadamapiirkonnas või jõe kaldal, ning märgib, et sellega võib vähendada vajadust riikliku rahastamise järele.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	20.3.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 58 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Martina Anderson, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Lajos Bokros, Milan Cabrnich, Yves Cochet, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Jo Leinen, Peter Liese, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Antonyia Parvanova, Andrés Perelló Rodríguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Bogusław Sonik, Salvatore Tatarella, Thomas Ulmer, Glenis Willmott, Sabine Wils
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Margrete Auken, Minodora Cliveti, Gaston Franco, Julie Girling, Philippe Juvin, Jiří Maštálka, James Nicholson, Britta Reimers, Michèle Rivasi, Rebecca Taylor, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Ioan Enciu

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	23.4.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 41 -: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Luís Paulo Alves, Catherine Bearder, Jean-Jacob Bicep, Victor Boștinaru, Nikos Chrysogelos, Ryszard Czarnecki, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Vincenzo Iovine, María Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Younous Omarjee, Markus Pieper, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Justina Vitkauskaitė, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Joseph Cuschieri, Karima Delli, James Nicholson, Ivari Padar, Herbert Reul, Elisabeth Schroedter, Czesław Adam Siekierski, Patrice Tirolien, Giommara Uggias, Manfred Weber